

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ด. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อส. ๑๑๓/๒๕๕๖
คดีหมายเลขแดงที่ ๑๙.๒ /๒๕๕๙

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๙ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ระหว่าง { นายอมรพงศ์ พงศ์บวรวิชัย

ผู้ฟ้องคดี

อริบตีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๑

หัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลาน ที่ ๒

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
(อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ส. ๑๓/๒๕๕๔
หมายเลขแดงที่ ส. ๘/๒๕๕๖ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองระยอง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดี (ชื่อเดิม นายมนัส
เดี่ยวประสพสุข) เป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่บ้าน กม. ๘๐ หมู่ที่ ๔
ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๗ ไร่ ๒ งาน ตามหลักฐาน
เกี่ยวกับการเสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท. ๕) โดยผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินดังกล่าวมาตั้งแต่
ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ จากนางสาวระภีพร ขอเยี่ยมกลาง ซึ่งเป็นบุตรของนางเสริง ขอเยี่ยมกลาง
ผู้ทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทมาตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๐๐ และเป็นผู้ได้รับการผ่อนปรน

/ให้อยู่ใน...

ให้อยู่ในที่ดินพิพาทได้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ซึ่งมีหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ ภ.บ.ท. ๕ ที่ดินบริเวณดังกล่าวเดิมมีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรม ไม่มีต้นไม้ขนาดใหญ่หรือต้นไม้หวงห้ามอยู่บนที่ดิน ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ทำลายหรือทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะซื้อที่ดินพิพาทนั้น ที่ดินดังกล่าวมีการปลูกพืชทำสวนผลไม้อยู่แล้ว ต่อมาประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ผู้ฟ้องคดีได้ร่วมกับญาติและเพื่อนทำการปลูกสร้างบ้านบนที่ดินดังกล่าว จำนวน ๑ หลัง โดยได้มีการขออนุญาตปลูกสร้างต่อองค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ และได้รับทะเบียนบ้านเลขที่ ๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งในขณะที่ผู้ฟ้องคดีทำการปลูกสร้างบ้านดังกล่าวได้มีเจ้าพนักงานป่าไม้เข้ามาตรวจดูเป็นระยะๆ แต่ไม่เคยมีการทักท้วงหรือห้ามทำการปลูกสร้างบ้านในที่ดินแต่อย่างใด ทั้งผู้ฟ้องคดียังได้สงวนต้นไม้ไฟและต้นลิ้นซึ่งปลูกอยู่หน้าบ้านที่ทำการก่อสร้างอันเป็นการค้ำชูธรรมชาติที่สวยงามให้แก่ป่าช่วยลดภาวะโลกร้อนอีกด้วย ประกอบกับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์แปลงดังกล่าวยังเป็นเขตผืนอนุรักษ์ให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกินโดยการทำการเกษตรกรรมได้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ แต่ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๙ เจ้าพนักงานป่าไม้ได้เข้าจับกุมตรวจยึดบ้านพิพาท ผู้ฟ้องคดีจึงได้เข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอหาดใหญ่ในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๙ และได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว หลังจากนั้น พนักงานอัยการจังหวัดกระบี่บุรีได้มีคำสั่งฟ้องคดีอาญาผู้ฟ้องคดีในความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และประมวลกฎหมายที่ดิน โดยกันสร้าง แผ้วถาง และปลูกสร้างอาคารสูง ๔ ชั้น ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติ โดยไม่ได้รับอนุญาต ในการนี้พนักงานเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติได้ให้สัญญาด้วยวาจากับผู้ฟ้องคดีในชั้นพิจารณาคดีของศาลในคดีอาญาว่า หากผู้ฟ้องคดีให้การรับสารภาพกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะให้ผู้ฟ้องคดีเช่าปลูกบ้านในที่ดินต่อไปได้ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ให้การสารภาพ ซึ่งศาลจังหวัดกระบี่บุรีได้มีคำพิพากษาในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๘๘/๒๕๕๐ ให้จำคุกผู้ฟ้องคดี ๑ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท โดยโทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี และให้ผู้ฟ้องคดีพร้อมทั้งบริวารออกไปจากเขตป่าและป่าสงวนแห่งชาติที่ยึดถือครอบครอง คดีถึงที่สุดแล้ว ต่อมา กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดี

/เป็นคดีแพ่ง...

เป็นคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดกบินทร์บุรี โดยกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีกับพวกทำให้เสียหาย
แก่ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐ ขอให้ร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๑๖๐,๒๐๓.๒๘ บาท
พร้อมดอกเบี้ย ในระหว่างการพิจารณาดีของศาลจังหวัดกบินทร์บุรี รัฐบาลได้มีนโยบาย
ที่จะช่วยเหลือประชาชนเพื่อให้เกิดความปรองดองกันระหว่างรัฐและราษฎรที่อาศัยทำกิน
อยู่ในที่ดินของรัฐทั่วประเทศ จึงได้มีหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร
๐๑๐๕.๐๔/๓๔๐๒ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ และหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด
ที่ ๖๓๐๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ถึงหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ชะลอ
การผลักดันราษฎรที่มีปัญหาข้อพิพาทกับรัฐ และคณะกรรมการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิ
การครอบครองที่ดินของราษฎรตามมติของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑
ในท้องที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตามคำสั่งจังหวัดปราจีนบุรี ที่ ๓๔๒/๒๕๕๐ ลงวันที่
๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ได้ประชุมแล้วมีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม
๒๕๕๓ ว่า ผู้ฟ้องคดีโดยนางณัฐณี เดียวประเสริฐสุข ผู้เป็นภริยา ได้อาศัยทำกินอยู่ก่อน
วันประกาศสงวนห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรกในพื้นที่อนุรักษ์อุทยานแห่งชาติทับลาน
โดยเป็นผู้ครอบครองที่ดินแปลงที่ ๕๘๔ เนื้อที่ ๕ ไร่ ๑ งาน ๗๔ ตารางวา ทั้งเป็นผู้ได้รับ
การสำรวจที่ทำกินเพื่อออกโฉนดชุมชน ในลำดับที่ ๑๕๓ หลังจากนั้น จังหวัดกบินทร์บุรี
ได้มีคำพิพากษาในคดีแพ่ง เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ว่า อาคารที่จำเลยทั้งสอง
สร้างเป็นอาคารขนาดใหญ่ที่จะใช้ประกอบธุรกิจเป็นสถานที่พักตากอากาศ
ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อสภาวะแวดล้อมในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
และเขตอุทยานแห่งชาติ ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย
ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้เตรียมที่จะชำระเงินตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดกบินทร์บุรี
ในคดีแพ่งแล้ว แต่ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งที่ ๑๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม
๒๕๕๔ สั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากเดิมออกไป
ให้พื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานหรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จ
ภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๔
อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณาแล้วมีหนังสือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์
ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๕๐๙๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ ยืนยันตามคำสั่ง
ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/ว ๒๒๕๕

/ลงวันที่...

ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เรื่อง สั่งให้ผู้กระทำผิดพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี โดยให้ปฏิบัติให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เนื่องจากที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์อยู่ในเขตผืนปรมให้ราษฎรอยู่อาศัยทำกินได้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และบ้านที่ผู้ฟ้องคดีทำการปลูกสร้างนั้นได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างโดยชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งการประกาศกำหนดเขตอุทยานแห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกา กำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสระแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลสระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับซ้อนกับเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี อันเป็นการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติภายหลังจากที่ราษฎรอยู่อาศัยทำกินในเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวแล้ว ประกอบกับคณะกรรมการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ท้องที่จังหวัดปราจีนบุรี ตามคำสั่งจังหวัดปราจีนบุรี ที่ ๓๔๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ได้ดำเนินการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ แล้วมีมติว่า ผู้ฟ้องคดีโดยนางณัฐณี เตียวประสพสุข ผู้เป็นภรรยา เป็นผู้ครอบครองที่ดินแปลงที่ ๕๘๔ และได้รับการสำรวจเพื่อออกโฉนดชุมชน ลำดับที่ ๑๕๓ ซึ่งอยู่ระหว่างรอผลการออกโฉนดชุมชน อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเลือกปฏิบัติเนื่องจากไม่จับกุมและรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างข้างเคียงอื่นๆ ด้วย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่อาจใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ แก่ผู้ฟ้องคดีได้ นอกจากนี้ ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้กำหนดให้ประชาชนได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการหรือพักอาศัยอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติโดยเสียค่าตอบแทนในการใช้ที่ดิน

/ในเขตอุทยาน...

ในเขตอุทยานแห่งชาติได้อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ฟ้องคดีได้ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๑๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลาน หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ และหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/ว ๒๒๕๕ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ รวมทั้งให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๕๐๙๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔

๒. ให้ใช้มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ แก่ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดี แล้วมีคำสั่งไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองดังกล่าวไว้พิจารณา

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า คณะเจ้าหน้าที่ชุดเฉพาะกิจอุทยานแห่งชาติทับลานได้ร่วมกันตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่าภายในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน พบพื้นที่ป่าถูกบุกรุกแผ้วถาง ก่อสร้างทำลายป่า ปรากฏตามบันทึกตรวจยึดจับกุมเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๙ ว่า พบการบุกรุกพื้นที่ป่า โดยมีการก่อสร้างอาคารสูง ๔ ชั้นครึ่ง จำนวน ๑ หลัง แบ่งเป็นห้องจำนวน ๔๗ ห้อง โดยไม่ได้รับอนุญาต พบนายศิริชัย กิจสุภไพศาล ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการก่อสร้างในที่ดินพิพาทจากการสืบสวนของเจ้าหน้าที่ ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองที่ดินดังกล่าว ขณะจับกุมเจ้าหน้าที่ไม่มีเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะใช้วัดพื้นที่ชัดเจน จึงได้ยึดถือพื้นที่ตามการนำชี้และคำให้การของนายศิริชัย ผู้ต้องหา ซึ่งภายหลังช่วงสำรวจได้ใช้เครื่องมือรับสัญญาณจากดาวเทียมระบบจีพีเอสจับพิกัดฉาก ปรากฏว่า สภาพป่าถูกทำลายเนื้อที่ ๒ ไร่ คณะเจ้าหน้าที่ได้แจ้งข้อกล่าวหาว่านายศิริชัยกระทำความผิดตามมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๑๖ (๑) (๔) และ (๑๓)

/แห่งพระราชบัญญัติ...

แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และจ้บนายศิริชัยส่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอหาดใหญ่ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้เข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวนและได้ให้การรับสารภาพด้วยความสมัครใจว่าอาคารที่พิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดีซึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน หลังจากนั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้เป็นโจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยต่อศาลจังหวัดกระบี่บุรี ซึ่งศาลได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๖๐/๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยร่วมกันชำระเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีได้สืบสิทธิการเป็นเจ้าของผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหลักฐานใบ ภ.บ.ท. ๕ โดยมีคำตอบแทนจากนางสาวระพีพร ขอเยี่ยมกลาง และผู้ฟ้องคดีได้เปลี่ยนชื่อเป็นผู้มีสิทธิครอบครองเสียภาษีบำรุงท้องที่ในนามของตนเอง นั้น เห็นว่า หลักฐานใบ ภ.บ.ท. ๕ เป็นเพียงใบเสร็จรับเงินภาษีบำรุงท้องที่ มิใช่หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์เป็นพื้นที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยศาลในคดีอาญาได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษผู้ฟ้องคดีและผู้ครอบครองที่ดินพิพาทโดยมิชอบด้วยกฎหมายแล้ว ข้อเท็จจริงจึงฟังเป็นยุติว่า ผู้ฟ้องคดีบุกรุกเข้ายึดถือครอบครองที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานโดยผิดกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอ้างสิทธิใดๆ ในการที่จะอยู่ในที่ดินของรัฐได้ ดังนั้น แม้ผู้ฟ้องคดีจะได้อ้างว่าได้สืบสิทธิการเป็นเจ้าของผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหลักฐานใบ ภ.บ.ท. ๕ โดยมีคำตอบแทนจากนางสาวระพีพรก็เป็นกรครอบครองที่ดินภายในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้รับการสำรวจให้อยู่อาศัยทำกินในที่ดินแปลงที่ ๕๘๔ และได้รับการสำรวจเพื่อออกโฉนดชุมชนอยู่ในลำดับที่ ๑๕๓ นั้น เห็นว่า การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดให้มีโฉนดชุมชนนั้นเป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดให้มีโฉนดชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการร่างระเบียบดังกล่าวตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๐๓.๒/๒๗๑๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เรื่อง การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

/ว่าด้วยการ...

ว่าด้วยการจัดให้มีโฉนดชุมชน พ.ศ. ว่า ที่ดินของรัฐบาลประเภทโดยเฉพาะในเขตอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ซึ่งประกาศกำหนดตามพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ นั้น ไม่มีบทบัญญัติอนุญาตให้บุคคลใดเข้าไปยึดถือ ครอบครองที่ดินเพื่ออยู่อาศัยหรือทำกินในเขตอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ดังนั้น ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานที่เกิดการบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง โดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมายจึงไม่สามารถนำมาดำเนินการจัดให้มีโฉนดชุมชนได้ อีกทั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ท้องที่จังหวัดปราจีนบุรี ตามคำสั่งจังหวัดปราจีนบุรี ที่ ๓๔๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ได้มีมติ ในการแก้ไขปัญหาที่ทำกินของราษฎรตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ว่า หากรายได้ถูกจับกุมดำเนินคดี กรณีซื้อขายเปลี่ยนมือโอนสิทธิให้ผู้อื่นเข้าครอบครอง ทำประโยชน์แทนตน กระทำผิดเงื่อนไขตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เช่น สร้างสิ่งปลูกสร้างมั่นคงถาวรขึ้นมาใหม่ สร้างบ้านพักตากอากาศ สร้างรีสอร์ท จะไม่อยู่ ในหลักเกณฑ์ในการพิจารณารับรองสิทธิ ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ใช้ราษฎรที่อาศัยทำกิน อยู่ก่อน แต่ได้เข้ามาซื้อที่ดินและครอบครองทำประโยชน์ สร้างสิ่งปลูกสร้างขนาดใหญ่ อย่างมั่นคงถาวรอันเป็นการกระทำผิดเงื่อนไข จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิสูจน์ การครอบครองที่ดินดังกล่าว ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ กำหนดให้ประชาชนได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการ หรือพักอาศัยอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติโดยเสียค่าตอบแทนในการใช้ที่ดิน ในเขตอุทยานแห่งชาติได้ นั้น เห็นว่า มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งบัญญัติว่า ถ้าเห็นเป็นการสมควรให้ประชาชนชำระเงิน เนื่องในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ให้บริการหรือให้ความสะดวกต่าง ๆ ในอุทยานแห่งชาติ หรือให้บุคคลใดเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนสำหรับการที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนิน กิจการหรือพักอาศัยอยู่ในอุทยานแห่งชาติ อธิบดีมีอำนาจกำหนดอัตราและวงระเบียบ เกี่ยวกับการเก็บค่าบริการ ค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนดังกล่าวได้ ทั้งนี้ โดยอนุมัติ ของรัฐมนตรี และตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาต ให้เข้าไปดำเนินกิจการท่องเที่ยวและพักอาศัยในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น จะต้องเป็นกรณีที่มีการยื่นคำขออนุญาตเข้าไปดำเนินกิจการและจะต้องมีการตรวจสอบ ตามระเบียบและขั้นตอนที่ทางราชการกำหนดไว้เพื่อทำความเห็นเสนอผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/พิจารณา...

พิจารณาอนุญาต แต่กรณีของผู้ฟ้องคดีเป็นกรณีฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ จึงไม่สามารถดำเนินการให้สิ่งที่ผิดกฎหมายมาตั้งแต่ต้นกลับกลายเป็นถูกกฎหมายได้ และกรณีนี้มิใช่กรณีที่ผู้ฟ้องคดีถูกโต้แย้งสิทธิตามมาตรา ๒๓ มาตั้งแต่ต้น จึงไม่สามารถที่จะใช้มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ แก่ที่ดินที่เกิดจากการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้เช่นกัน ดังนั้น เมื่อมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่หรือสิ่งอื่นใดในอุทยานแห่งชาติผิดไปจากสภาพเดิม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำความผิดทำลายหรือรื้อถอนสิ่งนั้นๆ ออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้วแต่กรณีได้

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจหน้าที่ดูแล ปกป้อง รักษา รวมตลอดถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยการตรวจปราบปราม และจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน เพื่อให้การคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติไม่ให้เกิดการทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป ตามคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๑๓๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๕.๒/๗๙๓๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีได้เข้าครอบครองที่ดินพิพาทโดยการซื้อขายเปลี่ยนมือมาจากผู้ครอบครองเดิมและได้ปรับสภาพพื้นที่ปลูกอาคารขนาดใหญ่ ๔ ชั้น มั่นคงถาวรบนที่ดินดังกล่าวเพื่อใช้ประกอบธุรกิจเป็นสถานที่พักตากอากาศ โดยที่ดินดังกล่าวไม่มีเอกสารสิทธิในการครอบครองที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสระแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ และอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๙๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งอุทยานแห่งชาติทับลาน

/ได้ติดตั้ง...

ได้ติดตั้งป้ายประกาศอุทยานแห่งชาติทับลาน เรื่อง ห้ามมิให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้าไปบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง หรือกระทำการซื้อขายพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และได้มีการแจ้งเตือนให้ทราบตลอดมา ส่วนเจตนารมณ์ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เป็นกรณีเห็นชอบในหลักการมาตรการและแนวทางเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรดั้งเดิม โดยการผ่อนผันให้ราษฎรที่มีที่ดินทำกินในเขตป่าไม้ที่อยู่อาศัยทำกินก่อนประกาศเขตป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายครั้งแรกแจ้งการครอบครองที่ดินและทางราชการจะผ่อนผันให้ถือครองที่ดินได้โดยมีเงื่อนไขจนกว่าจะดำเนินการตรวจพิสูจน์สิทธิในที่ดินแล้วเสร็จ หากผลการตรวจพิสูจน์พบว่าราษฎรอยู่อาศัยทำกินมาก่อน ให้กรมป่าไม้จัดทำขอบเขตบริเวณที่อยู่อาศัยทำกินให้ชัดเจน ห้ามขยายพื้นที่เพิ่มเติมเด็ดขาด และดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้ราษฎรอาศัยทำกินตามความจำเป็นเพื่อการครองชีพ แต่ถ้าเป็นพื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศ พื้นที่ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการคุ้มครองดูแลพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย เช่น อุทยานแห่งชาติ และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี เช่น ป่าต้นน้ำลำธารชั้น ๑ และชั้น ๒ ให้พิจารณาดำเนินการช่วยเหลือราษฎรตามความเหมาะสม เพื่อให้หาที่อยู่อาศัยทำกินแห่งใหม่ หรือดำเนินการเคลื่อนย้ายราษฎรออกมาจากบริเวณนั้น ไปอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ที่เหมาะสม ถ้ามีการกระทำผิดใดๆ อันทำลายหรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาป่าและหรือสิ่งแวดล้อมให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยเฉียบขาด และเพื่อป้องกันมิให้มีการยึดถือครอบครองพื้นที่ ให้เจ้าหน้าที่ทำลายรื้อถอนและหรือดำเนินการอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด และตามรายงานการประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการลักลอบทำลายทรัพยากรป่าไม้ประจำจังหวัดนครราชสีมาเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ว่า ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนสภาพอุทยานแห่งชาติทับลาน ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควบคุมตรวจสอบอย่างต่อเนื่องและเข้มงวดกวดขัน หากมีการบุกรุกเพิ่มเติม หรือราษฎรที่ผ่านการสำรวจสิทธิไว้แล้วได้ขายพื้นที่ครอบครองให้แก่บุคคลอื่น ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยเฉียบขาดและยกเลิกสิทธิที่จะได้รับการจัดสรรพื้นที่ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีเข้ามาซื้อที่ดินซึ่งเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานซึ่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์ที่ไม่อาจซื้อขายได้ต่อจากผู้ครอบครองเดิมและได้ดำเนินการปรับพื้นที่เพื่อสร้างสิ่งปลูกสร้างมั่นคงถาวร จึงเป็นการกระทำที่ขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐ

/ซึ่งศาลจังหวัด...

ซึ่งศาลจังหวัดกบินทร์บุรีได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๘๘/๒๕๕๐ ให้จำคุกผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัย กิจศุภไพศาล คนละ ๑ ปี และปรับคนละ ๒๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี และให้ผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยพร้อมทั้งบริวาร ออกจากที่พิพาท ส่วนในคดีแพ่งศาลจังหวัดกบินทร์บุรีได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดง ที่ ๖๐/๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย และที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า คณะกรรมการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิการครอบครอง ที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ท้องที่จังหวัดปราจีนบุรี ตามคำสั่งจังหวัดปราจีนบุรี ที่ ๓๔๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ได้ตรวจพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดิน ของผู้ฟ้องคดีตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ แล้ว มีมติว่า ผู้ฟ้องคดี ได้อยู่อาศัยทำกินก่อนวันประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรกนั้น มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมีหลักเกณฑ์สำคัญในการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิข้อ ๑ (๑.๑) กำหนดให้ผู้ครอบครองที่ดินต้องทำประโยชน์อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดก่อนวันประกาศ ให้เป็นอุทยานแห่งชาติจนถึงปัจจุบัน หากปรากฏว่ามีการโอนสิทธิซื้อขายหรือยินยอม ให้ผู้อื่นครอบครองทำประโยชน์ คณะกรรมการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิจะไม่รับพิจารณา โดยมติ ของคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นเพียงการพิจารณาเบื้องต้น ยังไม่ใช่ข้อยุติว่าผู้ฟ้องคดี ได้สิทธิครอบครองที่ดินแล้ว เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยครอบครองทำประโยชน์ต่อจากผู้ครอบครองเดิมและได้ดำเนินการปรับพื้นที่ สร้างสิ่งปลูกสร้างถาวรในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ภายหลังจากคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ แล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณารับรองสิทธิ ในการครอบครองที่ดินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ซึ่งการใช้มาตรการ ทางปกครองตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การคุ้มครองดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม มิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ โดยชอบแล้ว มิได้ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือเป็นการเลือกปฏิบัติแต่อย่างใด สำหรับกรณี ที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลใช้มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่กำหนดให้ประชาชนได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการหรือพักอาศัยอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ โดยเสียค่าตอบแทนในการใช้ที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติแก่ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดี นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นในกรณีดังกล่าวว่า การที่เอกชนเข้ามาดำเนินการ

/ยึดถือ...

ยึดถือ ครอบครองที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติ รวมตลอดถึงกันสร้าง แผ้วถางป่า ก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วว่า การกระทำความดังกล่าวเป็นความผิดตามมาตรา ๑๖ (๑) (๔) และ(๑๓) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ดังนั้น เมื่อการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างเป็นการดำเนินการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงไม่มีอำนาจรับมอบอาคารและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวได้ และสั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ใช้มาตรการทางปกครองตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ กรณีจึงไม่สามารถดำเนินการตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอได้

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า หลักฐาน ภ.บ.ท. ๕ เป็นเพียงเอกสารแสดงการเสียภาษีบำรุงท้องที่ ไม่ใช่เอกสารที่มีผลอันจะทำให้เกิดกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินแต่อย่างใด เมื่อที่ดินบริเวณพิพาทของผู้ฟ้องคดียังไม่มีหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ ที่ดินบริเวณพิพาทดังกล่าว จึงมีสภาพเป็นป่าตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ โดยเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติทับลานได้ทำการปิดป้ายประกาศ เรื่อง ห้ามมิให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้าไป ยึดถือ ครอบครอง หรือกระทำการซื้อ หรือขายพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานแล้ว การที่พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจดูโดยมิได้กระทำการใดๆ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างนั้น มิได้เป็นการเพิกเฉยหรือละเลยแต่อย่างใด หากแต่เป็นเพียงการเข้าไปสำรวจตรวจสอบรวบรวมข้อมูลในบริเวณพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ถูกครอบครองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นขั้นตอนหนึ่งของการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินในเขตป่าอนุรักษ์ต่อไป การที่เจ้าหน้าที่มิได้ห้ามปรามก็มิได้ทำให้การกระทำของผู้ฟ้องคดีชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใดไม่ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์อยู่ในเขตผืนอนุรักษ์ให้ราษฎรอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรีลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมีหลักสำคัญประการหนึ่งว่า จะต้องมีการอยู่อาศัยหรือทำกินในพื้นที่นั้นอยู่แล้วและต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ไม่ใช่เป็นลักษณะว่าได้อพยพเคลื่อนย้ายไปอยู่อาศัย หรือทำกินที่แห่งอื่นและจะขอกลับไปในพื้นที่ที่เคยอยู่หรือไม่ใช่ลักษณะทำกินเป็นไร่เลื่อนลอย ไร่หมุนเวียน และจะขอกลับเข้าไปทำกินอีกครั้งดังกล่าวนี้ถือเป็นการบุกรุกพื้นที่ใหม่ และการที่บิดามารดาของนางสาวระวีพร ขอเยี่ยมกลาง ผู้ทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทมาก่อนปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นผู้ได้รับการสำรวจ

/ให้อยู่อาศัย...

ให้อยู่อาศัยทำกินในที่ดินได้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ นั้น การได้รับการสำรวจดังกล่าวเป็นเพียงการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำฐานข้อมูล เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์เท่านั้นยังมิได้ถือเป็นข้อยุติเกี่ยวกับการให้สิทธิในที่ดิน แต่อย่างใด เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ที่ดินพิพาทโดยนางสาวระวีพรได้โอนสิทธิการครอบครอง และมีค่าตอบแทน ผู้ฟ้องคดีจึงได้การครอบครองที่ดินดังกล่าวมาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๑๓๐๕ ประกอบกับมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติ โดยผู้ฟ้องคดีก็ทราบดีอยู่แล้ว เมื่อผู้ฟ้องคดีซื้อสิทธิครอบครองที่ดินจากบุคคลผู้ครอบครอง ที่ดินมาก่อนที่มีการประกาศเป็นเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ การที่ผู้ฟ้องคดีเข้าครอบครอง ที่ดินพิพาทดังกล่าว จึงมีความผิดตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ประกอบกับมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ส่วนการที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้ขออนุญาตปลูกสร้างบ้านต่อองค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ โดยได้เลขที่บ้าน นั้น เห็นว่า ไม่มีกฎหมายให้อำนาจองค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ ในการอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีปลูกสร้างบ้านในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติได้แต่อย่างใด ทั้งนี้การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว การปลูกสร้างสิ่งถาวรในพื้นที่ อุทยานแห่งชาติไม่ว่าเป็นการปลูกเพื่อการอยู่อาศัยหรือจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ย่อมเป็นการกระทำ ที่ผิดกฎหมาย การปฏิบัติงานของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามจึงเป็นการใช้อำนาจของพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้กับผู้กระทำความผิดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อคุ้มครอง ดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติไว้มิให้ถูกเปลี่ยนแปลงไปหรือถูกทำลายลง อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามมิได้เลือกปฏิบัติเพื่อดำเนินการเฉพาะสิ่งปลูกสร้างถาวรของผู้ฟ้องคดี เพียงรายเดียว

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การในทำนองเดียวกันกับคำฟ้อง และมีข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างบ้านจากองค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ โดยบ้านที่ผู้ฟ้องคดีปลูกสร้างเป็นเพียงบ้านพักอาศัย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่มีหน้าที่ดูแล ปรามปราม หรือออกประกาศและข้อกำหนดใดๆ ในที่ดินของผู้ฟ้องคดี เพราะที่ดินพิพาทตั้งอยู่ในเขตผืนปวนซึ่งเป็นพื้นที่การปกครองท้องถิ่นที่ประชาชนอาศัยอยู่ทำกินมาก่อน

/การประกาศ...

การประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ การที่มีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับซ้อน ทำให้กรมที่ดินไม่สามารถออกเอกสารสิทธิในที่ดินได้ ที่ดินจึงมีเพียงใบเสร็จรับเงิน แสดงการเสียภาษี (ภ.บ.ท. ๕) เท่านั้น ดังนั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงไม่มีสิทธิที่จะออกประกาศใดๆ เกี่ยวกับที่ดินพิพาทโดยมิได้รับความเห็นชอบ จากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้ นอกจากนี้ การที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นการขัดต่อมาตรา ๒๖ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อันเป็นการละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และละเมิดต่อเสรีภาพในเคหสถานของผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ขอให้ศาลปกครองส่งเรื่องการใช้กฎหมายทับซ้อนในเขตพื้นที่ผอนปรนระหว่าง พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นกับพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความว่าจะใช้กฎหมายฉบับใดกับพื้นที่ผอนปรน

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ไม่รับคำขอที่ขอให้ ศาลปกครองเสนอหรือยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยกรณีการใช้กฎหมายทับซ้อน ในเขตพื้นที่ผอนปรนระหว่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น กับพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เนื่องจากมิใช่กรณีกล่าวอ้างว่าบทบัญญัติ แห่งกฎหมายใดมีข้อความขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งศาลจะต้องส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๒๑๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่เป็นกรณีอ้างว่าจะใช้กฎหมายฉบับใด บังคับใช้กับประชาชน ซึ่งศาลปกครองมีอำนาจวินิจฉัยได้ว่าจะใช้กฎหมายใดบังคับ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่เสนอหรือยื่นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์เนื่องจากคำสั่งที่ไม่รับคำขอที่ขอให้ ศาลปกครองเสนอหรือยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยคำขอของผู้ฟ้องคดีเป็นคำสั่ง ระหว่างพิจารณา ผู้ฟ้องคดีจึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุด ต่อมา ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งที่ คส. ๑๓/๒๕๕๕ ยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งที่ ๑๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดี ทำลาย หรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากเดิมออกไปให้พ้น อุทยานแห่งชาติทับลาน หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จ

/ภายในวันที่...

ภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามหนังสือ
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๕๐๙๔ ลงวันที่ ๖
กันยายน ๒๕๕๔ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า
พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช
ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้มหิน ตำบลโคกกระชาย
อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา
และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์
อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๒๔ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ ธันวาคม
๒๕๒๔ ประกอบกับเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติทับลานซึ่งได้ออกตรวจปราบปราม
ผู้กระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ไปถึงบริเวณที่ดินพิพาทพบสิ่งปลูกสร้างเป็นอาคาร
ขนาดใหญ่สูง ๔ ชั้น โดยผู้ฟ้องคดีได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติทับลาน
นำชี้ที่ตั้งของที่ดิน และปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ลงลายมือชื่อยอมรับว่าที่ดินพิพาทดังกล่าว
อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ข้อเท็จจริงจึงฟัง
เป็นยุติว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อที่ดิน
ที่ได้ประกาศกำหนดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติมิได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครอง
โดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวงการเมืองตามมาตรา ๖ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่ดินดังกล่าวจึงเป็นสาธารณสมบัติ
ของแผ่นดินเป็นที่ดินของรัฐ และไม่มีผู้ใดสามารถอ้างเอาเป็นเจ้าของหรือครอบครองได้
ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๓๐๔ มาตรา ๑๓๐๕ และมาตรา ๑๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท และไม่มีสิทธิเข้าไปยึดถือ
ครอบครองที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน การที่ผู้ฟ้องคดีได้ทำการก่อสร้างบ้านพัก
อาศัยในที่ดินดังกล่าว จึงเป็นการกระทำที่ต้องห้ามตามกฎหมาย อันเป็นการฝ่าฝืน
มาตรา ๑๖ (๑) (๔) และ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๕.๒/๗๙๓๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๗
และตามคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๑๓๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์
๒๕๕๔ จึงมีอำนาจตามกฎหมายที่จะออกคำสั่งในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ สั่งให้ผู้ฟ้องคดี

/ออกจากพื้นที่...

ออกจากพื้นที่ดังกล่าว และทำลาย หรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากเดิม ออกไปให้พื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ ตามที่มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ บัญญัติไว้ ทั้งยังปรากฏข้อเท็จจริงด้วยว่า ก่อนออกคำสั่งดังกล่าวในวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๔ ที่มีการจับกุมผู้ฟ้องคดีนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกตรวจปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับป่าไม้ และเมื่อเจ้าหน้าที่เดินทางไปถึง บริเวณที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองและมีสิ่งก่อสร้างปลูกอยู่ จึงได้มีการแจ้งข้อกล่าวหา ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยผู้ฟ้องคดีได้ร่วมตรวจสอบบริเวณที่เกิดเหตุและลงลายมือชื่อในบันทึก ยอมรับว่าที่ดินพิพาทตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน กรณีจึงถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นคู่กรณีในฐานะที่เป็นผู้จะอยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองมีโอกาสดำเนินการขอเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงหลักฐานของตน ตามขั้นตอนและวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว และเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองอยู่ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และผู้ฟ้องคดีได้ก่อสร้าง อาคารขนาดใหญ่สูง ๔ ชั้น ในที่ดินดังกล่าว โดยไม่มีเหตุตามกฎหมายที่จะอ้างได้ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ที่เข้าไปยึดถือหรือครอบครองที่ดิน และกระทำการให้เป็นอันตรายหรือ ทำให้เสื่อมสภาพแก่อุทยานแห่งชาติ และเป็นการหาประโยชน์โดยมิได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่ อันถือเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖ (๑) (๔) และ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ การออกคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเป็นการออกคำสั่งที่มีข้อเท็จจริงรองรับอย่างเพียงพอ และเป็นไปตามผลที่กฎหมายบัญญัติไว้แล้ว จึงถือได้ว่าเป็นการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๑๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงชอบด้วยกฎหมาย ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดี ได้รับการผ่อนผันให้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทตามมติคณะรัฐมนตรี นั้น เห็นว่า ตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ที่เห็นชอบในหลักการมาตรการและแนวทางแก้ไข ปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าและให้ดำเนินการต่อไปได้นั้น มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมีผลทำให้ต้อง มีการตรวจพิสูจน์ว่าราษฎรอยู่อาศัยทำกินมาก่อนการประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ ตามกฎหมายครั้งแรกหรือไม่ หากเป็นกรณีที่ราษฎรอยู่อาศัยทำกินมาก่อน ทางราชการจะต้อง ดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้ราษฎรนั้นอยู่อาศัยทำกินตามความจำเป็นเพื่อการครองชีพ และกรณีที่ราษฎรอยู่อาศัยทำกินหลังวันประกาศสงวนหวงห้าม ทางราชการจะต้องดำเนินการ

/ให้เคลื่อนย้าย...

ให้เคลื่อนย้ายราษฎรนั้นออกจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์ การเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่จะต้องเตรียมแผนการรองรับในพื้นที่ที่เหมาะสม รวมทั้งการพิจารณารับรองสิทธิในที่ดินตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ผู้ฟ้องคดีเข้าอาศัยทำกินในที่ดินพิพาทโดยการซื้อสิทธิจากผู้ครอบครองเดิมและปลูกบ้านพักอาศัย ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ อันเป็นการเข้าครอบครองอาศัยทำกินภายหลังที่ได้มีการออกกฎหมายกำหนดให้ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องมาก่อนวันสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก และเป็นกรณีที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติการครอบครองที่พิพาทของผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การผ่อนปรนตามมติคณะรัฐมนตรี อีกทั้งอุทยานแห่งชาติทับลานเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งต้องห้ามมิให้บุคคลใดครอบครองทำประโยชน์หรือไม่อาจอ้างว่าได้รับโอนสิทธิครอบครองมาจากบุคคลอื่นได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้รับสิทธิผ่อนปรนให้อาศัยทำกินในที่ดินที่พิพาทตามมติคณะรัฐมนตรีแต่ประการใด นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงยังปรากฏตามคำพิพากษาศาลจังหวัดกบินทร์บุรี ความแพ่ง คดีหมายเลขแดงที่ ๖๐/๒๕๕๔ ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับโอนที่ดินพิพาทต่อจากนางสาวระภีพร ขอเยี่ยมกลาง และหลังจากนั้น ระหว่างต้นเดือนธันวาคม ๒๕๔๕ ถึงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๙ ผู้ฟ้องคดีได้ปลูกสร้างบ้านบนที่ดินที่รับโอนมา จึงเห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีมิได้มีกรรมสิทธิ์ เป็นแต่เพียงผู้ครอบครองทำประโยชน์ติดต่อกันโดยการรับโอนเท่านั้น ถึงแม้จะมีหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท. ๕) ก็มีใช้หลักฐานที่แสดงว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีย่อมไม่มีสิทธิในที่ดินพิพาทเช่นกันที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ได้รับหมายเลขบ้านเรียบร้อยแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิในที่ดิน นั้น การออกเลขที่บ้านเป็นการควบคุมทะเบียนอาคารบ้านเรือนและจัดระเบียบเขตการปกครองของฝ่ายปกครองเท่านั้น มิได้เป็นการแสดงสิทธิในที่ดินแต่ประการใด อีกทั้งกฎกระทรวงที่กำหนดให้ที่พิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติได้ตราไว้และประกาศให้ทราบทั่วกันมานานหลายปีแล้ว จึงเชื่อว่าผู้ฟ้องคดีได้ทราบข้อเท็จจริงดังกล่าว ส่วนในการฟ้องคดีอาญาหรือคดีแพ่งแก่ผู้ฟ้องคดีนั้น เป็นการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายคนละส่วนกันกับการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ การดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นการตัดสิทธิการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกคำสั่งที่พิพาทแต่ประการใด สำหรับหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่แจ้งให้

/หน่วยงานของ...

หน่วยงานของรัฐชะลอการผลักดันราษฎรไว้ก่อนนั้น เป็นเพียงหนังสือแจ้งขอความร่วมมือให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องชะลอการดำเนินการใดๆ ที่อาจเป็นมูลเหตุให้เกิดความขัดแย้งหรืออาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนในการดำเนินชีวิตตามปกติสุขเท่านั้น มิได้ห้ามมิให้ดำเนินการผลักดันราษฎรอย่างเด็ดขาด ประกอบกับคำขอความร่วมมือดังกล่าวมิได้เป็นมติของคณะรัฐมนตรี จึงมิใช่นโยบายของรัฐบาลแต่อย่างใด นอกจากนี้ การที่กล่าวอ้างเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ต้องเป็นกรณีที่ผู้กล่าวอ้างมีสิทธิตามกฎหมายที่จะได้รับสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด แต่ไม่ได้รับสิทธินั้นเพราะการเลือกปฏิบัติ มิใช่กรณีที่ผู้กระทำผิดด้วยกันนำมากล่าวอ้างว่าผู้กระทำผิดผู้อื่นยังไม่ถูกดำเนินคดีเช่นตน และเมื่อการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งที่ ๑๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ดังนั้น คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า แม้จะปรากฏข้อเท็จจริงของผลการตรวจพิสูจน์เกี่ยวกับที่ตั้งบ้านพิพาทตามบันทึกตรวจจับกุมลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๙ ว่า บ้านพิพาทตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานซึ่งเป็นเขตพื้นที่ผ่อนปรนให้ราษฎรอยู่อาศัยทำกินได้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า การก่อสร้างบ้านพิพาทจะกระทำผิดมาตรา ๑๖ (๑) (๔) และ(๑๓) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ไม่ เนื่องจากการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสระแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นการประกาศตามกฎหมายที่ออกโดยรัฐบาลที่มาจากการปฏิวัติหรือรัฐประหาร โดยไม่มีการขอประชามติจากประชาชนก่อน ทั้งการกำหนดเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานซึ่งครอบคลุมพื้นที่ตำบลบุพราหมณ์ตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว นั้น ทับซ้อนกับเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ซึ่งเดิมหมู่บ้านบุพราหมณ์เป็นส่วนหนึ่งของตำบลทุ่งโพธิ์อยู่ในเขตการปกครองกิ่งอำเภอนาดี ภายหลังหมู่บ้านบุพราหมณ์ได้รับการยกฐานะเป็นตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี โดยประชาชนได้อยู่อาศัยตามพระราชบัญญัติลักษณะ

/ปกครองท้องที่...

ปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาก่อนที่จะมีการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ทั้งยังทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่กิ่งอำเภอนาดี อำเภอภินทร์บุรี อำเภอภินทร์บุรี และอำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยที่ยังไม่มีการเพิกถอนพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับข้างต้น ประกอบกับพื้นที่พิพาทรวมทั้งบริเวณใกล้เคียงมีประชาชนอาศัยอยู่หลายร้อยหลังคาเรือน มีระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือมีต้นไม้หวงห้ามเนื่องจากได้มีการให้สัมปทานป่าไม้จนเป็นพื้นที่โล่งเตียนแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่อาจออกประกาศใดๆ รวมถึงการบังคับใช้มาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีสิทธิการครอบครองที่ดินมาโดยชอบด้วยกฎหมายและโดยสุจริตมิได้บุกรุกที่ดินอันเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ และเป็นที่ดินที่อยู่ในเขตผ่อนปรนของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (CN ๑) รวมทั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่กิ่งอำเภอนาดี อำเภอภินทร์บุรี อำเภอภินทร์บุรี และอำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๘ ทั้งได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างบ้านบนที่ดินพิพาทจากองค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ ประกอบกับมีหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๖๓๐๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ แจ้งให้หน่วยงานของรัฐชะลอการผลักดันราษฎรที่อยู่อาศัยและทำกินในที่ดินที่มีข้อพิพาทกับรัฐไว้ก่อน ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่มีอำนาจออกคำสั่งในการบังคับให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยขับไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากที่ดินพิพาทได้ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งยังเป็นการขัดกับหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๖๓๐๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่อง ขอให้ชะลอการผลักดันราษฎรที่อยู่อาศัยและทำกินในที่ดินที่มีกรณีพิพาทกับหน่วยงานของรัฐ และยังมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดี

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น และนอกจากนี้ ขอให้ศาลปกครองเสนอหรือยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยกรณีการใช้พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ทับซ้อนกับพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ในเขตพื้นที่ผ่อนปรนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แก้อุทธรณ์โดยมีข้อเท็จจริงทำนองเดียวกับคำให้การ

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แก้อุทธรณ์ว่า พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดิน ป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลระเซห์หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เพื่อระบุพิภพและขอบเขตอุทยานแห่งชาติ โดยมีมาตรการ เพื่อคุ้มครองและรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ตามสภาพธรรมชาติเดิม มิให้ถูกทำลาย หรือเปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าการออกและประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะมีขึ้น ในสมัยรัฐบาลที่ได้อำนาจมาจากการปฏิวัติหรือรัฐประหารหรือได้อำนาจมาจากการเลือกตั้ง ตามระบอบประชาธิปไตยก็ตาม รวมทั้งจะมีการขอประชามติจากประชาชนก่อนมีการออก พระราชกฤษฎีกาหรือไม่ ก็ได้เป็นเหตุให้พระราชกฤษฎีกาไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ มีผลบังคับใช้แต่อย่างใด ส่วนในประเด็นเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ นั้น กฎหมายทั้งสองฉบับมีวัตถุประสงค์ในการตราและการบังคับใช้ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครอง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ เช่น พันธุ์ไม้ ของป่า ทั่วทัศน ป่า และภูเขาให้คงอยู่ ตามสภาพธรรมชาติเดิม มิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป เพื่ออำนวยประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่รัฐและประชาชนสืบไป ส่วนพระราชบัญญัติลักษณะปกครอง ท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดวิธีปกครองราษฎร โดยแบ่ง ตามท้องที่เป็นหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และกิ่งอำเภอเพื่อให้สะดวกต่อการปกครองพื้นที่ เพื่อให้ง่ายต่อการปกครองราษฎรและสะดวกในการตรวจตรารักษาความปกติเรียบร้อย ในท้องที่นั้น แม้อันต่อมาจะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาบังคับใช้กับเขตหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ ที่ได้มีการตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ก็ตาม พระราชบัญญัติ ทั้งสองฉบับก็ยังสามารถบังคับใช้ในพื้นที่เดียวกันได้ เนื่องจากมีวัตถุประสงค์ในการตรา และการบังคับใช้ที่แตกต่างกัน จึงไม่จำเป็นต้องยกเลิกหรือเพิกถอนพระราชบัญญัติลักษณะ

/ปกครองท้องที่...

ปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ก่อนการประกาศใช้พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และก่อนการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ แต่อย่างไรก็ดี ส่วนพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่กิ่งอำเภอนาดี อำเภอภินทร์บุรี อำเภอภินทร์บุรี และอำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น เป็นเพียงการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินเท่านั้น ยังมิได้มีการดำเนินการสำรวจจริงวัดและทำเครื่องหมายขอบเขตที่ดินในพื้นที่ดังกล่าวให้แก่ราษฎรที่อยู่ในพื้นที่แต่อย่างใด ทั้งการประกาศใช้พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายขอบเขตการจัดที่ดินในการปฏิรูปที่ดินให้กว้างขึ้นให้สามารถช่วยเหลือผู้ที่ประสงค์จะเป็นเกษตรกรและอาจจัดที่ดินให้แก่ผู้ประกอบการสนับสนุนและต่อเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อให้ดำเนินไปครบวงจรของภาคเกษตรกรรม การใช้ที่ดินพิพาทเพื่อสร้างสถานที่พักตากอากาศเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวจึงเป็นการผิดวัตถุประสงค์ของการตราและการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ กำหนดมาตรการและแนวทางในการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ที่จะไม่นำพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิเข้าอยู่อาศัยและทำกินในที่ดินพิพาทได้ สำหรับเขตผ่อนปรนของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (CN ๑) ที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างนั้น แท้จริงแล้วเป็นพื้นที่แก้ปัญหาเรื่องที่ดินทำกินให้กับราษฎรดั้งเดิมในเขตป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ โดยอนุญาตให้ราษฎรที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตอุทยานแห่งชาติก่อนการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่

/และป่าเขาสะโตน...

และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้อยู่อาศัยหรือทำกินตามความจำเป็นเพื่อการครองชีพ โดยห้ามมิให้มีการโอนให้แก่บุคคลภายนอก เว้นแต่จะเป็นการโอนโดยการรับมรดก แต่ในกรณีของผู้ฟ้องคดีนั้น ได้มีการซื้อที่ดินดังกล่าวต่อจากผู้ที่ครอบครองอยู่ก่อน และดำเนินการปรับพื้นที่พร้อมปลูกสร้างสิ่งปลูกสร้างอันมีลักษณะเป็นสถานที่พักตากอากาศเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว จึงเป็นกรณีผิดเงื่อนไขการอนุญาตให้ราษฎรอยู่อาศัยในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามความจำเป็นเพื่อการครองชีพ ผู้ฟ้องคดีจึงอยู่อาศัยในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยมีขอบด้วยกฎหมาย ส่วนหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๖๓๐๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างนั้น เป็นเพียงหนังสือแจ้งขอความร่วมมือให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องชะลอการดำเนินการใดๆ ที่อาจเป็นมูลเหตุให้เกิดความขัดแย้ง หรืออาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนในการดำเนินชีวิตตามปกติสุขเท่านั้น มิได้ห้ามดำเนินการผลักดันราษฎรอย่างเด็ดขาด จึงมิใช่คำสั่งหรือนโยบายของรัฐบาล และไม่มีสภาพบังคับให้ต้องถือปฏิบัติอย่างเด็ดขาด ดังนั้น เมื่อพบการเข้ายึดถือ ครอบครอง และกันสร้างในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ จึงมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและให้ผู้ฟ้องคดีพร้อมบริวารออกไปจากที่ดินพิพาท รวมทั้งทำให้ที่ดินดังกล่าวอยู่ในสภาพเดิมได้ โดยไม่ถูกจำกัดอำนาจตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และมีใช่เป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แก้อุทธรณ์ว่า พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้ผ่านการแก้ไขปรับปรุงหลายครั้งโดยรัฐสภาเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน คำนึงถึงการคุ้มครอง ดูแล รักษาพื้นที่ป่าไม้อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินไว้ เมื่อเห็นสมควรกำหนดบริเวณที่ดินแห่งใดที่มีสภาพธรรมชาติเป็นที่น่าสนใจ ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม เพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของประชาชน ก็ให้มีอำนาจกระทำได้โดยประกาศพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแห่งบริเวณที่กำหนดนั้น แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย กรณีจึงเป็นการใช้อำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติทับลานตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินเป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลานนั้น หากยังมีได้มีการยกเลิกเพิกถอน

/สภาพป่า...

สภาพป่า พื้นที่ดังกล่าวยังคงเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติดั้งเดิม ปัจจุบันกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสำรวจถือครอง ที่ดินของราษฎร ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ตามโครงการ ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อให้ความเป็นธรรมและคุ้มครองผู้สุจริตที่ได้รับ ผลกระทบจากการประกาศเขตป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก โดยมีหลักอยู่ว่าจะต้องมีการอยู่อาศัยหรือทำกินในพื้นที่นั้นอยู่แล้วและต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ไม่ใช่เป็นการอพยพ เคลื่อนย้ายไปอยู่อาศัยหรือทำกินที่แห่งอื่นและจะขอกลับไปในพื้นที่ที่เคยอยู่ กรณีดังกล่าว ถือเป็นการบุกรุกใหม่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ก็จะต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อย่างเฉียบขาดต่อไป โดยพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มิได้ขัดแย้งกับพระราชบัญญัติลักษณะ ปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ แต่อย่างใด แม้จะได้มีการกำหนดเขตผืนปวนปรน ซึ่งทางราชการอนุญาตให้บุคคลทั่วไปอยู่อาศัยทำกินได้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ในพื้นที่พิพาทก็ตาม แต่ที่ดินในเขตผืนปวนปรนก็ยังคงมีสถานะเป็นป่า ตามที่ได้ประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติทับลานตราบเท่าที่ยังมิได้มีการยกเลิกเพิกถอน การเป็นอุทยานในที่ดินดังกล่าว ทั้งการกำหนดเขตผืนปวนปรนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เป็นการควบคุมพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติไว้มิให้ผู้อยู่อาศัย บุกรุกทำลายพื้นที่มากยิ่งขึ้น พร้อมกับดำเนินการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิตามมติคณะรัฐมนตรี ดังกล่าว ซึ่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้กำหนดหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติ ในการดำเนินการให้กับหน่วยงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๖.๕๐๑/๑๖๗๘ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ โดยการดำเนินการดังกล่าวมิได้เป็นข้อยุติอันเป็นการให้สิทธิในที่ดิน และแม้พื้นที่ บริเวณพิพาทจะไม่มีป่าหรือไม้หวงห้ามหลงเหลืออยู่ ก็มิได้เป็นการเปลี่ยนสถานะ ความเป็นป่าแต่อย่างใดไม่ พื้นที่ดังกล่าวยังคงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินอยู่เช่นเดิม การเข้ายึดถือ ครอบครองทำประโยชน์ยอมเป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ นอกจากนี้ สิทธิการครอบครองที่ดินพิพาทเป็นสิทธิเฉพาะตัว ของนางสาวระภีพร ขอเยี่ยมกลาง เมื่อผู้ฟ้องคดีรับโอนที่ดินดังกล่าวมาจากนางสาวระภีพร สิทธิในที่ดินจึงยุติลง ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า การออกพระราชกฤษฎีกากำหนดที่ดิน ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ทับซ้อนเขตของพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ นั้น เห็นว่า

/กฎหมาย...

กฎหมายแต่ละฉบับมีเจตนารมณ์ในการประกาศใช้ที่แตกต่างกัน โดยพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น พันธุ์ไม้และของป่า สัตว์ป่า ตลอดจนทิวทัศน์ ป่าและภูเขา ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมมิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป เพื่ออำนวยประโยชน์ทางตรงและทางอ้อมแก่รัฐและประชาชนสืบไป ส่วนพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ นั้นเป็นบทบัญญัติกฎหมายในเรื่องการจัดระเบียบการปกครองพื้นที่ในรูปแบบหมู่บ้านและตำบล เพื่อความสะดวกในการปกครองให้ในแต่ละพื้นที่ที่มีข้อมูลทางทะเบียน มิได้มีบทบัญญัติใดบัญญัติอนุญาตให้ประชาชนอยู่อาศัยหรือตั้งหมู่บ้านในพื้นที่ป่าไม้ หรือการตั้งบ้านเรือนของประชาชนขึ้นแล้วสภาพความเป็นป่าย่อมสิ้นสภาพไปก็หาเป็นเช่นนั้นไม่ การใช้กฎหมายดังกล่าวจึงมิได้ทับซ้อนหรือขัดแย้งกันแต่ประการใด เมื่อพื้นที่พิพาทมีสถานะเป็นอุทยานแห่งชาติ อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดเข้ายึดถือ ครอบครองไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าที่พิพาทอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นั้น เห็นว่า พื้นที่ที่จะนำไปปฏิรูปที่ดินเพื่อให้ประชาชนทำการเกษตรได้นั้น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจะต้องมีแผนงาน งบประมาณ และเป็นพื้นที่ที่ราษฎรทำการเกษตรมาก่อน โดยเฉพาะกรรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะต้องมีการส่งมอบพื้นที่ป่าที่จะทำการปฏิรูปให้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสียก่อน แต่จากการตรวจสอบไม่ปรากฏว่าได้มีการส่งมอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์อันเป็นอุทยานแห่งชาติให้ไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ข้อ ๒.๑ ที่ยืนยันนโยบายของรัฐที่มีให้นำพื้นที่ที่เป็นอุทยานแห่งชาติ อันเป็นป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเช่นกัน ส่วนหนังสือของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่แจ้งให้หน่วยงานของรัฐชะลอการผลักดันราษฎรไว้ก่อนนั้น เป็นหนังสือที่แจ้งมาเพื่อขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ชะลอการผลักดันหรือขับไล่ รื้อถอนหรือทำลายพืชผลอาสิน รวมทั้งจับกุมเพื่อดำเนินคดีประชาชนที่ถือครองที่ดินอยู่ในพื้นที่ที่เป็นที่ดินของรัฐไว้ก่อนเท่านั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับความคุ้มครองจากบทบัญญัติของกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ประกอบกับการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการคุ้มครอง ดูแล รักษาพื้นที่อันเป็นอุทยานแห่งชาติอย่างรุนแรง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

/ยอมมี...

ย่อมมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๙๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดให้ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ ตำบลแก่งดินสอ กิ่งอำเภอชาติ อำเภอกบินทร์บุรี ตำบลบ้านนา อำเภอกบินทร์บุรี ตำบลบ้านแก่ง ตำบลโคกปีบ้อง ตำบลท่าแยก อำเภอสระแก้ว และตำบลหนองน้ำใส ตำบลช่องกุ่ม อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงเป็นป่าสงวนแห่งชาติ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ ต่อมา ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสระเกษ ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอชาติ จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๒๔ อันเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยพนักงานเจ้าหน้าที่และกำนันตำบลบุพราหมณ์ได้ปิดประกาศสำเนาพระราชกฤษฎีกา ฉบับดังกล่าวไว้ ณ ที่ทำการอำเภอชาติ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๒๕ และปิดไว้ ณ ที่ทำการกำนัน เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๒๕ ตามลำดับ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบถึงการประกาศกำหนดพื้นที่เป็นอุทยานแห่งชาติข้างต้น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ผู้ฟ้องคดีได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่บ้าน กม. ๘๐ หมู่ที่ ๔ ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอชาติ จังหวัดปราจีนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๗ ไร่ ๒ งาน โดยซื้อและครอบครองต่อเนื่องมาจากนางสาวระวีพร ขอเยี่ยมกลาง เจ้าของเดิมซึ่งได้รับที่ดินมาโดยการยกให้จากนางเสริง

/ขอเยี่ยมกลาง...

ขอเยี่ยงกลาง มารดา ผู้ได้รับสิทธิผ่อนผันให้เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ทำการปลูกสร้างอาคารขนาดใหญ่สูงประมาณ ๔ ชั้น จำนวน ๑ หลัง แบ่งเป็น ห้องจำนวน ๔๗ ห้อง บนที่ดินพิพาทและได้รับทะเบียนบ้านเลขที่ ๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๙ ต่อมา ในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๙ คณะเจ้าหน้าที่ชุดเฉพาะกิจอุทยานแห่งชาติทับลานได้ร่วมกันตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่า ภายในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและเขตป่าสงวนแห่งชาติ และได้เข้าจับกุมยึดอาคารของผู้ฟ้องคดีพร้อมทั้งจับกุมนายศิริชัย กิจศุภไพศาล ผู้ควบคุมการก่อสร้างอาคารพิพาท ส่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอนาดี โดยกล่าวหาว่า กระทำผิดอาญาฐานบุกรุก พื้นที่ป่าตามมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๑๖ (๑) (๔) และ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ฟ้องคดีจึงได้เข้ามอบตัว ต่อพนักงานสอบสวนและได้ให้การรับสารภาพด้วยความสมัครใจว่าอาคารที่พิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดี ซึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและป่าสงวนแห่งชาติ ปรากฏตามบันทึกการไต่สวนประจำวันเกี่ยวกับคดีเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๙ โดยหลังจากนั้นพนักงานอัยการ จังหวัดกบินทร์บุรีได้มีคำสั่งฟ้องคดีอาญาผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยในความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และประมวลกฎหมายที่ดิน โดยกันสร้าง แผ้วถาง และปลูกสร้างอาคารสูง ๔ ชั้น ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งศาลจังหวัดกบินทร์บุรีได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๓๘๘/๒๕๕๐ ให้จำคุกผู้ฟ้องคดี และนายศิริชัย คนละ ๑ ปี และปรับคนละ ๒๐,๐๐๐ บาท โดยโทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ มีกำหนด ๒ ปี พร้อมทั้งให้ผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยพร้อมด้วยบริวารออกไปจากเขตป่า และป่าสงวนแห่งชาติที่ยึดถือครอบครอง คดีถึงที่สุดแล้ว นอกจากนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีการยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัย เป็นคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดกบินทร์บุรี โดยกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยทำให้เสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐ ขอให้ร่วมกันชดเชยค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๑๖๐,๒๐๓.๒๘ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลจังหวัดกบินทร์บุรี รัฐบาลได้มีนโยบายที่จะช่วยเหลือประชาชนเพื่อให้เกิดความปรองดองกันระหว่างรัฐและราษฎรที่อาศัยทำกินอยู่ในที่ดินของรัฐทั่วประเทศ จึงได้มี

หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๑๐๕.๐๔/๓๔๐๒ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ รวมถึงหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๖๓๐๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ถึงหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ชะลอการผลักดันราษฎรที่มีปัญหาข้อพิพาทกับรัฐ และคณะกรรมการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของราษฎรตามมติของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ในท้องที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตามคำสั่งจังหวัดสงขลาที่ ๓๔๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ได้ประชุมแล้วมีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ว่า ผู้ฟ้องคดีโดยนางณัฐนิ์ เดียวประสพสุข ผู้เป็นภริยา ได้อาศัยทำกินอยู่ก่อนวันประกาศสงวนห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรกในพื้นที่อนุรักษ์อุทยานแห่งชาติทับลาน โดยเป็นผู้ครอบครองที่ดินแปลงที่ ๕๘๔ ในระหว่างรอผลการพิสูจน์สิทธิการครอบครอง ศาลจังหวัดกบินทร์บุรีได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๖๐/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ว่า อาคารที่ผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยสร้างเป็นอาคารขนาดใหญ่ที่จะใช้ประกอบธุรกิจเป็นสถานที่พักตากอากาศย่อมก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อสภาวะแวดล้อมในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติ ให้ผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยร่วมกันชำระเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งที่ ๑๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ สั่งให้ผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลาน หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณาแล้วมีหนังสือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๕๐๙๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ ยืนยันตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/ว ๒๒๕๕ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แจ้งเตือนให้ผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลานให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เนื่องจากที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์อยู่ในเขตผ่อนปรนให้ราษฎรอยู่อาศัยทำกินได้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และอาคารที่ผู้ฟ้องคดีทำการ

/ปลูกสร้างนั้น...

ปลูกสร้างนั้นได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างโดยชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งการประกาศกำหนดเขตอุทยานแห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับซ้อนกับเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ อันเป็นการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติภายหลังจากราชการอยู่อาศัยทำกินในเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวแล้ว ทั้งคณะกรรมการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ท้องที่จังหวัดปราจีนบุรี ตามคำสั่งจังหวัดปราจีนบุรี ที่ ๓๔๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ได้ดำเนินการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ แล้ว มีมติว่า ผู้ฟ้องคดีโดยนางณัฐณี เตียวประสพสุข ผู้เป็นภรรยา เป็นผู้ครอบครองที่ดินแปลงที่ ๕๘๔ และได้รับการสำรวจเพื่อออกโฉนดชุมชน ลำดับที่ ๑๕๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่อาจใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาบังคับกับผู้ฟ้องคดี อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เลือกปฏิบัติเนื่องจากไม่จับกุมหรือถอนสิ่งปลูกสร้างข้างเคียงอื่นๆ ด้วย ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งที่ ๑๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือถอนสิ่งปลูกสร้างและหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี โดยให้ปฏิบัติให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการออกคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วยจึงอุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งที่ ๑๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นจากอุทยานแห่งชาติทับลาน หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีหนังสือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑

/(ปราจีนบุรี)...

(ปราจีนบุรี) ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๕๐๙๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ ยืนยันตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นั้น เป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ในเบื้องต้นมีปัญหาต้องพิจารณาก่อนว่าที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานหรือไม่ โดยที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๔ นิยามคำว่า ป่า หมายความว่า ที่ดินรวมตลอดถึงภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลที่ยังมิได้มีบุคคลใดได้มาตามกฎหมาย และ ป่าสงวนแห่งชาติ หมายความว่า ป่าที่ได้กำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๖ วรรคสอง บัญญัติว่า เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรกำหนดป่าอื่นใดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อรักษาสภาพป่าไม้ ของป่าหรือทรัพยากรธรรมชาติอื่นให้กระทำได้โดยออกกฎกระทรวงซึ่งต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตป่าที่กำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาตินั้นแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย มาตรา ๘ บัญญัติว่า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีหลักเขตและป้าย หรือเครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติไว้ตามสมควรเพื่อให้ประชาชนเห็นได้ว่าเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ และมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บุคคลใดอ้างว่ามีสิทธิ หรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาตินั้นใช้บังคับ ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงนั้นใช้บังคับ ถ้าไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่าสละสิทธิหรือประโยชน์นั้น วรรคสาม บัญญัติว่า ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีสิทธิในที่ดินที่บุคคลมีอยู่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๔ นิยามคำว่า อุทยานแห่งชาติ หมายความว่า ที่ดินที่ได้กำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อรัฐบาลเห็นสมควรกำหนดบริเวณที่ดินแห่งใดที่มีสภาพธรรมชาติเป็นที่น่าสนใจ ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมเพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของประชาชน ก็ให้มีอำนาจกระทำได้โดยประกาศพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแห่งบริเวณที่กำหนดนั้นแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “อุทยานแห่งชาติ” วรรคสอง บัญญัติว่า ที่ดินที่กำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้น ต้องเป็นที่ดินที่ไม่ได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวงการเมือง คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙๙๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความ

/ในพระราชบัญญัติ...

ในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดให้ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ ตำบลแก่งดินสอ กิ่งอำเภอนาดี อำเภอกบินทร์บุรี ตำบลบ้านนา อำเภอกบินทร์บุรี ตำบลบ้านแก้ง ตำบลโคกปีม้อง ตำบลท่าแยก อำเภอสระแก้ว และตำบลหนองน้ำใส ตำบลช่องกุ่ม อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงนี้ เป็นป่าสงวนแห่งชาติ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ ต่อมา ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกา กำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสระแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๒๔ อันเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งปรากฏว่า ในการกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติทับลานดังกล่าวได้มีแผนที่ แสดงแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติไว้ท้ายกฎกระทรวงและพระราชกฤษฎีกา ตามมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ และกำนันตำบลบุพราหมณ์ได้ปิดประกาศสำเนาพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าว ไว้ ณ ที่ทำการอำเภอนาดี เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๒๕ และปิดไว้ ณ ที่ทำการกำนัน เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๒๕ ตามลำดับ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบถึงการประกาศ กำหนดพื้นที่เป็นอุทยานแห่งชาติข้างต้น ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๙ เจ้าหน้าที่ อุทยานแห่งชาติทับลานได้ร่วมกันตรวจสอบปราบปรามผู้กระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ รวมถึงพื้นที่ที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์ โดยมีนายศิริชัย กิจศุภไพศาล ผู้ควบคุม การก่อสร้างอาคารในที่ดินพิพาทเป็นผู้นำชี้แนวเขตและลงลายมือชื่อรับรองบันทึกแสดง บริเวณที่เกิดเหตุในแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๙๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความ ในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนด บริเวณที่ดินให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งภายหลังพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการ ตรวจสอบเกี่ยวกับที่ตั้งของที่ดินพิพาทอีกครั้ง ปรากฏว่า ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครอง ทำประโยชน์อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ประกอบกับ

/ศาลจังหวัด...

ศาลจังหวัดกบินทร์บุรีได้มีคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ในคดีหมายเลขแดงที่ ๓๘๘/๒๕๕๐ ว่า ผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยกันสร้าง แฝ้วถาง และปลูกสร้างอาคารสูง ๔ ชั้น ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาต ให้จำคุกผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัย คนละ ๑ ปี และปรับคนละ ๒๐,๐๐๐ บาท โดยโทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี พร้อมทั้งให้ผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยพร้อมด้วยบริวารออกไปจากเขตป่าและป่าสงวนแห่งชาติที่ยึดถือครอบครอง คดีถึงที่สุดแล้ว และได้มีคำพิพากษาคดีส่วนแพ่ง ในคดีหมายเลขแดงที่ ๖๐/๒๕๕๔ ว่า อาคารที่ผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยสร้างเป็นอาคารขนาดใหญ่ที่จะใช้ประกอบธุรกิจเป็นสถานที่พักตากอากาศย่อมก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อสภาวะแวดล้อมในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติ ให้ผู้ฟ้องคดีและนายศิริชัยร่วมกันชำระเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ข้อเท็จจริงจึงยอมรับฟังเป็นที่ยุติว่า ที่ดินพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน

สำหรับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่กิ่งอำเภอนาดี อำเภอกบินทร์บุรี อำเภอกบินทร์บุรี และอำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๘ แนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานจึงทับซ้อนกับพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำลาย รื้อถอนอาคาร นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามแผนที่แนบท้าย และหมายเหตุท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๙๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งกำหนดให้ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ ตำบลแก่งดินสอ กิ่งอำเภอนาดี อำเภอกบินทร์บุรี ตำบลบ้านนา อำเภอกบินทร์บุรี ตำบลบ้านแก้ง ตำบลโคกปีบ้อง ตำบลท่าแยก อำเภอสระแก้ว และตำบลหนองน้ำใส ตำบลช่องกุ่ม อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงเป็นป่าสงวนแห่งชาติ โดยหมายเหตุท้ายกฎกระทรวงดังกล่าวระบุว่า เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลทุ่งโพธิ์ กิ่งอำเภอนาดี อำเภอกบินทร์บุรี ตำบลบ้านนา อำเภอกบินทร์บุรี ตำบลบ้านแก้ง ตำบลโคกปีบ้อง ตำบลท่าแยก อำเภอสระแก้ว และตำบลหนองน้ำใส ตำบลช่องกุ่ม อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งได้กำหนด

/ให้เป็นป่า...

ให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ โดยกฎกระทรวงฉบับที่ ๘๑๒ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ปรากฏว่า ชื่อตำบลในแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวไม่ถูกต้อง โดยมีได้ระบุชื่อตำบลแก่งดินสอ และนอกจากนั้นได้มีการตั้งตำบลบุพราหมณ์ขึ้นใหม่ ขึ้นในเขตป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ด้วย ฉะนั้น เพื่อให้ชื่อท้องที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวเป็นไปโดยถูกต้อง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้ ตลอดจนคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่รับว่า เดิมหมู่บ้านบุพราหมณ์เป็นส่วนหนึ่งของตำบลทุ่งโพธิ์ อยู่ในเขตการปกครองกิ่งอำเภอนาดี ภายหลังหมู่บ้านบุพราหมณ์ได้รับการยกฐานะเป็นตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี ข้อเท็จจริงจึงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ที่พิพาทเดิมเป็นส่วนหนึ่งของตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอกบินทร์บุรี ต่อมา กระทรวงมหาดไทยได้แบ่งท้องที่อำเภอกบินทร์บุรีตั้งเป็นกิ่งอำเภอนาดี โดยมีตำบลทุ่งโพธิ์เป็นตำบลหนึ่งของกิ่งอำเภอนาดี และในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้แบ่งแยกตำบลทุ่งโพธิ์ออกเป็นตำบลบุพราหมณ์ ซึ่งปัจจุบันที่พิพาทเป็นส่วนหนึ่งของตำบลบุพราหมณ์ ที่พิพาทจึงอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามกฎกระทรวงดังกล่าวตลอดมา ภายหลังได้มีการประกาศให้พื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นอุทยานแห่งชาติทับลานตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสระแกรราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจรเข้มาก ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ กรณีนี้แม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏว่า ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่กิ่งอำเภอนาดี อำเภอกบินทร์บุรี อำเภอกบินทร์บุรี และอำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก็ตาม แต่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นเพียงการกำหนดแนวเขตของที่ดินที่จะทำการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเท่านั้น มิได้มีผลเป็นการเพิกถอนเขตป่าสงวนแห่งชาติทันที ตราบใดที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมยังไม่มีแผนงานพร้อมทั้งงบประมาณเพียงพอที่จะดำเนินการในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่พิพาทจึงยังคงมีสถานะเป็นป่าสงวนแห่งชาติอยู่เช่นเดิม ประกอบกับในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่ดินของรัฐที่ ส.ป.ก. มีอำนาจนำมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่รวมถึงที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติแต่อย่างใด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔ ประกอบกับมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

/ดังนั้น...

ดังนั้น แม้ที่พิพาทจะเป็นที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินก็ตาม แต่เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ในที่ดินพิพาท และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ยืนยันนโยบายของรัฐ ไม่นำที่ดินอุทยานแห่งชาติไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ดินแปลงดังกล่าว จึงยังคงมีสถานะเป็นอุทยานแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในข้อนี้ไม่อาจรับฟังได้ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การกำหนดเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานซึ่งครอบคลุมพื้นที่ตำบลบุพราหมณ์ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลานทับซ้อนกับเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่อาจใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ กับเขตพื้นที่การปกครองดังกล่าวได้ นั้น เห็นว่า ในการตรากฎหมายแต่ละฉบับย่อมมีเจตนารมณ์ที่มุ่งประสงค์จะให้เกิดผลบังคับใช้ที่ต่างกัน สำหรับพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ เช่น พันธุ์ไม้และของป่า สัตว์ป่า ตลอดจนทิวทัศน์ ป่าและภูเขาให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม มิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป เพื่ออำนวยประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่รัฐและประชาชนสืบไป ส่วนพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์เพื่อกำหนดวิธีการและการจัดระเบียบการปกครอง โดยการจัดตั้งอำเภอ กิ่งอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ขึ้นเพื่อให้เกิดความสะดวกในการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ ดังนั้น แม้จะมีการประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ในเขตการปกครองที่ได้มีการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ก็ตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวก็มีผลใช้บังคับกับพื้นที่นั้นตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้ ประกอบกับการตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหมู่บ้าน ตำบล กิ่งอำเภอ และอำเภอ ขึ้นในพื้นที่ดังกล่าวย่อมไม่มีผลทำให้สถานะของที่ดินพิพาทเปลี่ยนแปลงไปจากการเป็นอุทยานแห่งชาติแต่อย่างใด คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในข้อนี้จึงไม่อาจรับฟังได้เช่นกัน

/กรณี...

กรณีมีปัญหาต้องพิจารณาต่อไปว่า ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดียอมรับว่าได้ครอบครองที่ดินพิพาทต่อเนื่องมาจากนางสาวระภีพร ขอเยี่ยมกลาง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และได้ทำการปลูกสร้างอาคารจนใกล้จะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยผู้ฟ้องคดีมีหลักฐานเกี่ยวกับการเสียภาษีบำรุงท้องที่ ภ.บ.ท. ๕ ซึ่งหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ ภ.บ.ท. ๕ ดังกล่าวเป็นเพียงเอกสารที่ออกตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ ที่สันนิษฐานในเบื้องต้นว่าบุคคลที่ครอบครองที่ดินได้ชำระภาษีบำรุงท้องที่ให้แก่ราชการแล้ว มิใช่หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อข้อเท็จจริงในสำนวนคดีไม่ปรากฏว่า นางสาวระภีพรครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยมีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีจึงฟังไม่ได้ว่า นางสาวระภีพรครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวโดยมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย แม้นางสาวระภีพรหรือนางเสริม ผู้เป็นมารดา จะได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทก่อนวันที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๙๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ใช้บังคับก็ตาม แต่เมื่อไม่ปรากฏว่านางสาวระภีพรหรือนางเสริมได้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอท้องที่อ้างว่าตนมีสิทธิหรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติก่อนวันที่กฎกระทรวงฉบับดังกล่าวใช้บังคับ จึงถือว่านางสาวระภีพรรวมทั้งนางเสริมได้สละสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ การออกพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ที่ดินพิพาทเป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน จึงชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองที่ดินพิพาทต่อจากนางสาวระภีพร ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินดังกล่าวโดยชอบด้วยกฎหมายด้วย สำหรับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิได้ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารซึ่งปลูกสร้างในเขตอุทยานแห่งชาติโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายนับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นเวลาเริ่มทำการก่อสร้างอาคาร ก็ไม่ได้เป็นเหตุทำให้การครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทของผู้ฟ้องคดีเป็นการครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด ส่วนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ มีวัตถุประสงค์ในการสงวนคุ้มครองป้องกันพื้นที่ป่าไม้ของชาติที่เหลืออยู่ไว้ให้ได้จึงกำหนดมาตรการและแนวทาง

/การแก้ไข...

การแก้ไขปัญหในพื้นที่ป่าไม้ ดังนี้ ด้านการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ เนื่องจากเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย เช่น เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี (พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ชั้นที่ ๒ และเขตอนุรักษ์ป่าชายเลน) ได้กำหนดขึ้นเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ พันธุ์พืช และสัตว์ที่มีคุณค่าหายาก เพื่อป้องกันภัยธรรมชาติ จึงยืนยันนโยบายของรัฐที่จะไม่นำพื้นที่ป่าอนุรักษ์ดังกล่าวไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และให้กรมป่าไม้สำรวจพื้นที่ที่มีการครอบครองให้ชัดเจนและขึ้นทะเบียนผู้ครอบครองเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดการเพื่ออนุรักษ์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยให้ตรวจสอบพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎร กรณีผลการตรวจพิสูจน์ พบว่า ราษฎรอยู่อาศัยทำกินหลังวันประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ครั้งแรก ให้ดำเนินการเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์ แล้วทำการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อม หากยังไม่สามารถเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ได้ทันที ให้ดำเนินการควบคุมขอบเขตพื้นที่มิให้ขยายเพิ่มเติมโดยเด็ดขาด ด้านการป้องกันพื้นที่ป่าไม้ และอื่นๆ ถ้ามี การกระทำการใดๆ อันเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าใหม่ และหรือขยายที่อยู่อาศัยทำกินเพิ่มเติมหรือเป็นการทำลายหรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาป่าหรือสิ่งแวดล้อม ให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยเฉียบขาด และเพื่อป้องกันมิให้มีการยึดถือครอบครองพื้นที่ ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่สั่งให้ผู้กระทำผิดออกจากพื้นที่ ทำลาย รื้อถอน และหรือดำเนินการอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด กรณีจึงต้องถือเอาข้อเท็จจริงต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ ณ วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ คือ ในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เป็นเกณฑ์ ดังนั้นเมื่อผู้ฟ้องคดียอมรับว่าได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองต่อมาจากนางสาวระวีพร ผู้ครอบครองเดิม เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นเวลาภายหลังการกำหนดให้ที่ดินพิพาทเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๘๙๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ และพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้มหิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งใหญ่ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๒๔ เป็นต้นไป

/ตามลำดับ...

ตามลำดับ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจได้รับการผ่อนผันให้อยู่อาศัยทำกินในที่ดินพิพาทได้ ส่วนการที่คณะกรรมการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ท้องที่จังหวัดปราจีนบุรี ตามคำสั่งจังหวัดปราจีนบุรี ที่ ๓๔๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ได้ดำเนินการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ แล้ว มีมติว่า ผู้ฟ้องคดีโดยนางณัฐนิ เตียวประสพสุข ภริยา เป็นผู้ครอบครองที่ดินแปลงที่ ๕๘๔ เนื้อที่ ๕ ไร่ ๑ งาน ๗๔ ตารางวา และได้อยู่อาศัยมาก่อนการประกาศเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก นั้น เห็นว่า มติของคณะกรรมการดังกล่าวเป็นเพียงการดำเนินการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เบื้องต้นเพื่อนำเสนอขออนุมัติต่อหน่วยราชการต้นสังกัดในส่วนกลางต่อไปเท่านั้น ยังไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับการผ่อนปรนให้อยู่อาศัยทำกินในที่ดินพิพาทตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น ที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับการโอนสิทธิครอบครองมาจากเจ้าของที่ดินเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงย่อมได้รับสิทธิครอบครองทำประโยชน์ดังกล่าวมาจากเจ้าของเดิมโดยชอบด้วย ทั้งได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารจากองค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์นั้น จึงฟังไม่ขึ้น

ปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งที่ ๑๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นจากอุทยานแห่งชาติทับลาน หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีหนังสือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๕๐๙๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ ยืนยันตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นั้น เป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๔ (๕) ได้นิยามคำว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๖ (๑) บัญญัติว่า ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใด ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน รวมตลอดถึงกันสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า มาตรา ๒๑ บัญญัติว่า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๖ ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติ หรือดเว้นการกระทำใดๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติ และมาตรา ๒๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่หรือมีสิ่งอื่นใดในอุทยานแห่งชาติ ผิดไปจากสภาพเดิม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิดทำลายหรือรื้อถอน

/สิ่งนั้นๆ...

สิ่งนั้นๆ ออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม หรือถ้าไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด หรือเพื่อป้องกัน หรือบรรเทาความเสียหายแก่อุทยานแห่งชาติ พนักงานเจ้าหน้าที่จะกระทำการดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ดีอย่างหนึ่งเสียเองก็ได้ตามสมควรแก่กรณี และผู้กระทำความผิดมีหน้าที่ชดเชยค่าใช้จ่าย ที่ต้องเสียไปในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการเสียเองนั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และผู้ฟ้องคดี ไม่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยผู้ฟ้องคดีได้ทำการปลูกสร้างอาคาร สูงประมาณ ๔ ชั้น จำนวน ๑ หลัง บนที่ดินดังกล่าว และได้รับทะเบียนบ้านเลขที่ ๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี จึงถือได้ว่าเป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่ หรือมีสิ่งอื่นใดในอุทยานแห่งชาติผิดไปจากสภาพเดิม การครอบครองที่ดินพิพาทของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา ๑๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๗ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ประกอบกับคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๑๓๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เรื่อง ให้ข้าราชการไปปฏิบัติราชการ จึงมีอำนาจ ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งนั้นๆ ออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งที่ ๑๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีทำลาย หรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นจากอุทยานแห่งชาติทับลาน หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย ที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์อ้างว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขัดกับหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๖๓๐๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่อง ขอให้ชะลอการผลักดันราษฎรที่อยู่อาศัยและทำกินในที่ดินที่มีกรณีพิพาท กับหน่วยงานของรัฐ นั้น เห็นว่า หนังสือดังกล่าวเป็นเพียงหนังสือแจ้งขอความร่วมมือ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องชะลอการดำเนินการใดๆ ที่อาจเป็นมูลเหตุให้เกิดความขัดแย้ง หรืออาจก่อความเดือดร้อนในการดำเนินชีวิตของประชาชนตามปกติสุขเท่านั้น อีกทั้ง การที่สภาผู้แทนราษฎรมีหนังสือดังกล่าว ก็ไม่ได้เป็นเหตุทำให้การครอบครองทำประโยชน์ ในที่ดินพิพาทของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นความผิดตามกฎหมายแต่อย่างใด นอกจากนี้ การที่กล่าวอ้าง

/เกี่ยวกับ...

เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ต้องเป็นกรณีที่ผู้กล่าวอ้างมีสิทธิตามกฎหมายที่จะได้รับสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด แต่ไม่ได้รับสิทธินั้นเพราะการเลือกปฏิบัติ มิใช่กรณีที่ผู้กระทำผิดด้วยกันนำมากล่าวอ้างว่าผู้กระทำผิดผู้อื่นยังไม่ถูกดำเนินคดีเช่นตน คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในข้อนี้จึงไม่อาจรับฟังได้ และเมื่อผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ อุทธรณ์คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้อาศัยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเดียวกันพิจารณาอุทธรณ์แล้วมีหนังสือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๕๐๙๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งยืนยันตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

สำหรับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลปกครองสูงสุดส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยกรณีการใช้บังคับพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ทับซ้อนกับพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ในเขตพื้นที่ผ่อนปรนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ นั้น เห็นว่า ในขณะมีเหตุแห่งการฟ้องคดี มาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติว่า รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ และมาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว บัญญัติว่า ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างนั้นให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว จนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ กรณีนี้เห็นว่า การที่ศาลปกครองสูงสุดจะส่งความเห็นไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น จะต้องเป็นกรณีที่มีการโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะต้องนำมาใช้ในการวินิจฉัยคดีเพื่อทำให้คดีนั้นยุติลงขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

/พุทธศักราช ๒๕๕๐...

พุทธศักราช ๒๕๕๐ แต่กรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างตามคำขอนั้น เป็นการกล่าวอ้างเกี่ยวกับการใช้บังคับกฎหมายฉบับใดในการวินิจฉัยคดีสำหรับพื้นที่ที่ได้รับการผ่อนปรนตามมติคณะรัฐมนตรี กรณีจึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลงตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑/๒๕๕๗ เรื่อง การสิ้นสุดของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แล้ว กรณีจึงไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดให้ศาลปกครองต้องส่งความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยอีก

พิพากษายืน

นายสุชาติ มงคลเลิศพล
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายไพบูลย์ เสี่ยงก้อง
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายสุเมธ รอยกุลเจริญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายพรชัย มนต์ศิริเพ็ญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางมณีวรรณ พรหมน้อย
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายภาณุพันธ์ ชัยรัตน์

มีบันทึกที่ประธานศาลปกครองสูงสุด
กรณีตุลาการศาลปกครองมีเหตุจำเป็น
ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คดีหมายเลขดำที่ อส. ๑๑๓/๒๕๕๖ หมายเลขแดงที่ อส. ๒/๒๕๕๙ ได้ทำคำพิพากษาโดย นายไพฑูรย์ เสียงก้อง ตูลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด ซึ่งร่วมประชุมปรึกษาเป็นองค์คณะ และได้ลงลายมือชื่อไว้แล้วในต้นร่างคำพิพากษา แต่เนื่องจากนายไพฑูรย์ เสียงก้อง พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบกับ มาตรา ๓๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ก่อนที่จะลงลายมือชื่อในคำพิพากษานี้ จึงบันทึกไว้เป็นสำคัญ

(นายปิยะ ประดังกา)

รองประธานศาลปกครองสูงสุด
ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานศาลปกครองสูงสุด